

СТАНОВИЩЕ

от Доц.д-р Мая Николова Тименова-Коев, ПУ „Паисий Хилендарски”

за материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ на ПУ „Паисий Хилендарски”
Област на висше образование 2.Хуманитарни науки; професионално направление 2.1.Филология (Френска литература)

В конкурса за ‘доцент’, обявен в Държавен вестник, бр. 46..... от 09.06.....2017...г. и в интернет-страница на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за нуждите на катедра Романистика и германистик към Филологическия факултет, като единствен кандидат участва гл.ас. д-р Златороса Найденова Неделчева-Белафанте от катедра Романистика и терманистика, ФФ, ПУ „Паисий Хилендарски”.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата.

Със заповед № Р33-3810 от 25.07. 2017 на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски”, съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ „Паисий Хилендарски” Област на висше образование 2.Хуманитарни науки; професионално направление 2.1.Филология (Френска литература), обявен за нуждите на катедра Романистика и германистика към Филологическия факултет.

Единствен кандидат за участие в конкурса е гл.ас. д-р Златороса Найденова Неделчева-Белафанте, щатен преподавател по френска литература и френски език в катедра Романистика и германистика, ФФ, ПУ ”Паисий Хилендарски”.

Документите, представени за участие в конкурса, сочат, че **кандидатът напълно отговаря на изискванията** на Закона за развитие на академичния състав и на Правилника за неговото прилагане в Република България , както и на условията на чл.65 от Правилника за развитието на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски” и на специфичните изисквания на Филологическия факултет и катедрата по Романистика и германистика.

Златороса Неделчева е завършила магистърска степен по френска филология във ВТУ „Св.св. Кирил и Методий” през 1988 г. От януари 1996 г. е асистент по

френска литература към катедра Романистика и германистика (тогава катедра Френска филология). От 1999 г. е старши асистент, а от 2004 - главен асистент в същата катедра. След като защитава дисертационния труд на тема « *Les structures narratives dans quelques romans de J.M.G. Le Clézio : Le procès verbal, Désert, Le chercheur d'or, Onitsha, La quarantaine* », на Златороса Неделчева е присъдена образователната и научна степен 'доктор' по научна специалност 05.04.06. Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия (Френска литература).

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Преподавателската и научно-изследователската дейност на Златороса Неделчева е богата и разнообразна. Тя е разработила 10 лекционни курса в 4 бакалавърски и една магистърска програми, от които в момента са актуални 8 (Документи за учебна работа). Общият брой на нейните публикации е 50 (една под печат). За участие в настоящия конкурс, тя представя една монография и 18 статии. Те отразяват специфичните ѝ интереси в областта на френската литература (19-20в.), лингвистиката на текста, наратологията и преподаването на френска литература като чуждоезична. Съавтор е на четири учебни помагала. Участвала е общо в 32 конгреси, конференции, семинари и кръгли маси, проведени в България, Испания, Румъния и Украйна (*Документи съобразно специфичните изисквания на ФФ*). Работите ѝ са цитирани в България, Испания и Румъния (*Приложение 7.1.*)

Била е ръководител на 5 дипломни работи в бакалавърски и магистърски програми и е рецензирала 5 (*Документи за учебна работа*).

Участвала е в два научноизследователски проекта (*Документи за научноизследователска работа*).

Има две специализации във Франция: през 1994г. в СІЕР - Севр, Париж; през 2000г. в Университета в Нанси 2, под ръководството на проф. Бернар Комбет. (*Приложения 14.8 и 14.9*)

Член е на работни комисии на ниво факултет, участвала е в акредитация на професионално направление 2.1. Филология, както и в акредитиране на докторски програми, била е член на комисията за оценяване на съдържанието на учебници и учебни помагала по френски език към Министерството на

образованието и науката и др. Участвала е в организационния комитет на Паисиеви четения и е изготвила 11 рецензии на доклади за публикуване в Научни трудове на Пловдивския университет. (*Документи съобразно специфичните изисквания на ФФ*).

3. Характеристиката и приноси на научно-изследователския труд на кандидата

Монографията на Гл.ас. д-р Златороса Неделчева-Белафанте, представена като хабилитационен труд: *La voix narrative à la recherche de son identité : Nina Bouraoui et Marie Redonnet* (Разказваческият глас в търсене на своята идентичност: Нина Бурауи и Мари Ръодоне), разглежда един много основен аспект от наратологията, а именно проблематиката на разказвача и неговата идентичност, позовавайки се на произведенията на две представителки на съвременната френска литература, Нина Бурауи и Мари Ръодоне. Както тя с основание припомня, миграционните процеси в нашия съвременен свят увеличават още повече значимостта на проблема за идентичността. Смесването на различни национални култури е феномен, характерен за културата и литературата на Франция, резултат от дългогодишното присъствие на имигранти във френското общество. Що се отнася до френскоезичната литература, през последните десетилетия се заговори и за мигрантска литература (*littérature migrante*), в която може да се анализира отношението и връзката родна страна - приемаща страна, както и влиянието на тези две реалности върху личността на писателите.

Хабилитационният труд на Гл. ас. Златороса Неделчева, се състои от следните части: въведение, 4 глави и заключение, както и изчерпателна библиография, която включва 152 цитирани заглавия и пълна библиография на разглежданите авторки.

В уводната част на труда Златороса Неделчева прави кратък преглед на някои основни схващания за повествователната инстанция и мотивира избора на романи с първолично повествование, а именно : първоличното повествование е много субективно, разкрива личността на повествователя, то е с много силен емоционален заряд, което в текста се изразява чрез присъствието на различни модалности. Анализът, който прави на романите от корпуса минава също през изследване на перцепцията и подчертава елементите, които имат значение за рецепцията и интерпретацията на творбите.

В анализа са включени 7 романа на Н. Бурауи и 5 романа на М. Ръодоне, които са достатъчно представителни за двете авторки. Основен критерий при техния избор е първоличното повествование и проблемът за идентичността на разказваческия глас. Анализът на романите позволява да се открие тяхната вътрешна динамика и кохерентност. Творбите от корпуса позволяват да бъдат изследвани и от гледна точка на тяхната рецепция. Анализът позволява да се

изгради и обясни в голяма степен образа и идентичността на повествователната инстанция и чувствителността на двете авторки. При изясняване на проблемите на автофикцията като разновидност на съвременния роман, са използвани някои концепции на Дубровски (1977), Гаспарини (2008), Грел (2009) и Льокарм (2004). Приложени са постановки на Цв. Тодоров (1989), Билъри и Хацфелд (2010), Грузински (1999), Моазан (2004) при анализа на идентичността и интеркултурните взаимодействия, както и на Ларонд (1993) при представяне на проблемите на литературата на Магреб и влиянието ѝ върху Н. Бурауи. За изясняване на някои психологически аспекти на идентичността се позовава на Лафонд (2007). В третата част на изследването, при анализа на перцепцията като поглед към света в романите на Бурауи, използва като база някои схващания от феноменологията на Сартр (1940, 1964) и Мерло-Понти (1964); Бергсон (1975) за перцептивното възприемане на реалността и ролята на усещанията; Гудман (1998) и Старобински (1999) за основната роля в този процес на омото и погледа. Като се базира на редица теоритични изследвания, включващи противоположни твърдения, от пълното отрицание на разказвача /когато повествованието се води в 3-то лице ед.ч./ до неговото мултиплициране, тя анализира оспорваната наративна инстанция в нейното многообразие. Тя припомня, че много теоритици подчертават различните характеристики на разказвача в 1-во и в 3-то лице без да оспорват съществуването на наративната инстанция.

Особен интерес представлява разглеждания от Златороса Неделчева проблем за връзката на **автофикцията** (неологизъм, въведен от Дубровски през 1977 г, който означава произведение включващо едновременно биографичното и фикцията) **с паметта и идентичността**.

Съществено е и припомнянето на мисълта на Гаспарини, че един от основните критерии на автофикцията, е „честата употреба на **вътрешния коментар**”. Златороса Неделчева подчертава, че това се среща често при Нина Бурауи, в чиито романи има **авторереференции**, а също и **ономастично идентифициране**, т.е. **омонимията автор - разказвач - персонаж**. В тази връзка тя посочва, че в голяма част от романите на Нина Бурауи, както и в Candy Story на М. Рьодоне, **разказвачката, която е и главен герой, е писателка** и по този начин се постига **ефектът на огледалото**, който читателят възприема като знак за лично включване в разказа.

Въпреки че се базира върху творбите на автори от женски пол, настоящият труд не би могъл да бъде причислен към джендър изследванията. Авторката се фокусира по-скоро върху тематиката, на която се спират двете писателки, а именно интроспекцията, търсенето на А-за, паметта, наследството през женската сетивност.

В тази връзка, интерес предизвиква изследването на цветовете и отсъствието на цветовете като идентификация на фикционалния свят, в Трета глава, озаглавена „Различните „лица” на наративната инстанция” (*Les différents « visages » de l’instance narrative*, стр. 138). Подчертана е функцията на различните цветове на равнището на културата и тяхната връзка с човешката психология.

Друга важна характеристика на разглежданите романи, която Златороса Неделчева посочва е свързана с автофикционалните елементи на паратекста /заглавие, подзаглавие, предговори, посвещения, бележки според Жьонет/. Това е и първият контакт с читателя, който има и автореференциална функция. Посочена е и интратекстуалността в романите на Нина Бурауи.

Златороса Неделчева с основание припомня и твърдението на Рикьор за диалогичния принцип като най-значим приизграждането на наративната фикция.

Тя се позовава и на разсъжденията на Цветан Тодоров, свързани с разказвача извън фиктивния свят, наричан „имплицитен автор” - всезнаещ и вездесъщ, а също и с разказвача фигуриращ в самия фиктивен свят, когато този разказвач - персонаж би могъл да бъде протагонист или свидетел.

Като **първи приносен момент** в труда на Златороса Неделчева може да се изтъкне запознаването с творбите на малко познатите на българския читател писателки Нина Бурауи и Мари Рьодоне. **Друг принос** е опитът да се изгради парадигма на повествователната схема на тези две авторки. **Третият приносен момент** е представянето на културата « beur », т.е. тази на имигрантите от Северна Африка, чрез тематиката в творчеството на Нина Бурауи.

В този ред на мисли, бих искала отново да подчертая, че чрез понятието за разказвача и неговата идентичност в творбите на Нина Барауи и Мари Рьодоне, Гл.ас. Златороса Неделчева прави всеобхватен и задълбочен анализ на проблема за творческото писане като вид чувствителност и път към преоткриване на себе си, както и на Другия.

4. Препоръки

Бих искала да препоръчам на Златороса Неделчева да продължи своите научни изследвания върху мигрантската литература и изграждането на идентичността, имайки предвид, че настоящият труд може да й послужи за

солидна основа. Интерес би представлявало и организирането на семинари и конференции по същата тема.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Преподавателският опит и научно-изследователската продукция на гл. ас. д-р Златороса Неделчева-Белафанте я определят като утвърден учен и преподавател по френска литература.

Въз основа на гореизложеното, давам **положително заключение** за избора на гл.ас. д-р Златороса Неделчева-Белафанте на академичната длъжност „**доцент**” в ПУ „Паисий Хилендарски” по област на висше образование 2. Хуманитарни науки; професионално направление 2.1. Филология (Френска литература).

Препоръчвам на почитаемото жури да предложи на уважаемия Факултетен съвет на Филологическия факултет при ПУ „Паисий Хилендарски” да избере гл.ас.д-р Златороса Неделчева-Белафанте на академичната длъжност „доцент” за нуждите на катедра „Романистика и германистика”.

12.11.2017 г.

Изготвил становището:

Доц.д-р Мая Тименова-Коев